

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกที่ตั้งโรงงานของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
ในอุตสาหกรรมการผลิตจังหวัดปทุมธานี
**Decision factors in selection the manufacture location
for small and medium enterprises
in Pathumthani Province's Production Industry**

พินิจ แก้วเกษตรกรรม

PHINIT KEAWKASET KON

สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ Email: phinit.ke@northbkk.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาและพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกที่ตั้งโรงงานของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมการผลิตจังหวัดปทุมธานีในด้านวัตถุดิบ ด้านแรงงาน และด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ จำแนกตามประเภทของการผลิต ลักษณะของธุรกิจ เงินทุนจดทะเบียน และจำนวนพนักงาน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวน 362 กิจการ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกที่ตั้งโรงงาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ โดยใช้สถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่าธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมการผลิตจังหวัดปทุมธานีส่วนใหญ่ผลิตสินค้าประเภทสินค้าอุตสาหกรรม ลักษณะของธุรกิจเป็นบริษัทจำกัด มีเงินทุนจดทะเบียน 5 - 100 ล้านบาท และมีพนักงานมากกว่า 50 คนขึ้นไป และปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่มีผลต่อการเลือกที่ตั้งโรงงานของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้แก่ปัจจัยด้านวัตถุดิบ รองลงมาคือปัจจัยด้านแรงงาน และด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ตามลำดับ และผลการพยากรณ์ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกที่ตั้งโรงงานของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมการผลิตจังหวัดปทุมธานีตัวพยากรณ์โดยรวมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านวัตถุดิบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การเลือกที่ตั้งโรงงาน

ABSTRACT:

This research was to study decision factors in selection the manufacture location of small and medium enterprises in Pathumthani province's Production industry. The study was considered law materials, labor, and business environment of which were classified by production type, business type, capital amount, number of labor. The sample group was 362 small and medium enterprises. The questionnaires were used to collect the data of which then were analyzed by using Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation and Multiple Regression Analysis.

The result of this study were found that small and medium enterprises in Pathumthani province's Production industry were the most of industrial production type, company Limited, registered capital amount Baht 5,000,000 – 100,000,000 and having more than employees 50. The importance decision factors in selection the manufacture location of small and medium enterprises were law materials, labor, and business environment respectively. The Predictive variables of decision factors in selection the manufacture location of small and medium enterprises in Pathumthani province's Production industry were able to predict all factors and law materials with statistically significant at .05

KEYWORDS: Selection the manufacture location.

บทนำ

การเลือกทำเลที่ตั้งสถานประกอบการธุรกิจมีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์การธุรกิจ กล่าวคือหากเลือกทำเลที่ไม่เหมาะสม จะทำให้องค์การธุรกิจ ประสบปัญหาอื่น ๆ ตามมา เช่น ค่าขนส่งสูง เนื่องจากสถานประกอบการอยู่ไกลจากแหล่งวัตถุดิบและตลาด นอกจากนี้อาจขาดแคลนแรงงานที่มีคุณภาพ ขาดแคลนวัตถุดิบ รวมไปถึงปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการผลิต และการปฏิบัติงานขององค์การธุรกิจ โดยทั่วไปลักษณะของทำเล จะไม่มีลักษณะใด ที่ดีกว่ากันอย่างชัดเจน แต่จะเกิดจากการพิจารณาลักษณะดีของแต่ละทำเล นำมาประกอบกัน เพื่อการตัดสินใจเลือกที่ใช้ตั้ง สถานประกอบการ ที่อาจก่อให้เกิดปัญหาในอนาคต ให้

น้อยที่สุดการเลือกทำเลที่ตั้งสถานประกอบการธุรกิจต่าง ๆ โดยทั่วไปมักจะพยายามหาแหล่ง หรือทำเลที่ทำให้ต้นทุนรวม ของการผลิตสินค้าและ บริการที่ต่ำที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้แต่ลักษณะของการประกอบธุรกิจและสถานที่ประกอบกิจการย่อมแตกต่างกันในเรื่องของชนิดสินค้า ค่าใช้จ่ายและการลงทุน และภาคอุตสาหกรรมมีบทบาทอย่างเด่นชัดต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากเป็น กิจกรรมที่กระตุ้นส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ กล่าวคือ ทำให้เกิดการขยายตัวในด้าน ความเจริญทางเศรษฐกิจพร้อมทั้งทำให้เกิดการพัฒนาทางเทคโนโลยี นวัตกรรมและการพัฒนา โครงสร้างระบบสาธารณูปโภคอีกด้วย (Hartshorn, 1980)

ดังนั้นการพิจารณาเลือกทำเลจึงต้องคำนึงถึง ปัจจัยต่างๆ หลายประการเพราะการเลือกทำเลที่ตั้ง มีความสำคัญต่อการ ดำเนินงานขององค์การธุรกิจ ต่าง ๆ เช่น การวางแผนระบบการผลิต การวางผัง โรงงาน การลงทุน และรายได้ เพื่อที่จะสามารถ บริหารการผลิตและการปฏิบัติการในอุตสาหกรรม ให้ได้มีประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารจึงต้องมีการ วางแผนด้านระบบการผลิตและแปลงสภาพอันเป็น กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนเพื่อให้ได้มาซึ่ง ปัจจัยการผลิต เช่นที่ดิน เครื่องจักร กำลังการ ผลิตที่ เหมาะสม กระบวนการผลิต การจัดวางเครื่องจักร และการวางแผนผลิตภัณฑ์ ซึ่งการวางแผน ประกอบ ไปด้วย (พิชิต สุขเจริญพงษ์, 2545)

จังหวัดปทุมธานีตั้งอยู่ในทำเลยุทธศาสตร์ ที่เป็นประตูภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบกับระบบสาธารณูปโภคและระบบ สาธารณูปการต่างๆ รวมถึงรวมแหล่งแรงงานที่ สำคัญ ซึ่งการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาด ย่อมทุกประเภทจำเป็นต้องมีสถานประกอบการที่ แน่นนอนเพื่อใช้ในการดำเนินงาน ทำเลที่ตั้งของธุรกิจ นับว่ามีส่วนช่วยสนับสนุนให้ธุรกิจแต่ละประเภท ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวได้ เพราะมี ผลกระทบต่อการเข้าถึงลูกค้า และต้นทุนค่าใช้จ่ายที่ ให้ได้แหล่งที่ตั้งเหมาะสมที่สุด ส่งผลให้ผู้วิจัยสนใจ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกที่ตั้ง โรงงาน ของ ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน อุตสาหกรรมการผลิตจังหวัดปทุมธานี

วัตถุประสงค์ของวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกที่ตั้ง โรงงานของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมในอุตสาหกรรมการผลิตจังหวัดปทุมธานี ด้านวัตถุดิบ ด้านแรงงาน และด้านสภาพแวดล้อม ทางธุรกิจ
2. เพื่อนำปัจจัยไปพยากรณ์การตัดสินใจ เลือกที่ตั้ง โรงงานของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมในอุตสาหกรรมการผลิตจังหวัด ปทุมธานี

วิธีการศึกษา

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทำเลที่ตั้ง
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ
3. ข้อมูลพื้นฐานของธุรกิจอุตสาหกรรม การผลิต
4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อที่ตั้งอุตสาหกรรม
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของกิจการ
 - 1) ประเภทของการผลิต
 - 2) ลักษณะของธุรกิจ
 - 3) เงินทุนจดทะเบียน
 - 4) จำนวนพนักงาน
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกที่ตั้ง โรงงานของ

ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน
อุตสาหกรรมการผลิตจังหวัดปทุมธานี

- 1) ด้านวัตถุดิบ
- 2) ด้านแรงงาน
- 3) ด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ประกอบการ
ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรม
ผลิตจังหวัดปทุมธานีในปี 2559 จำนวน 3,766 กิจการ
ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random
Sampling) ของทาโร ยามาเน่ ได้จำนวน 362 กิจการ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถาม
แบ่งออกเป็น

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ
ข้อมูลทั่วไปของกิจการ เป็นคำตอบแบบเลือกตอบ
(Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่มีผล
ต่อการเลือกที่ตั้งโรงงานของผู้ประกอบการธุรกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมผลิต
จังหวัดปทุมธานี เป็นคำถามแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับของ
ลิเคิร์ต (Likert Scale) คือ ระดับความสำคัญมากที่สุด
มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย
ตนเอง โดยติดต่อกับผู้ประกอบการโดยตรง เพื่อแจก
แบบสอบถาม แล้วรอรับแบบสอบถามคืน และนำ
แบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ สามารถ
นำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 362 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ
100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
ว่าสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ทุกฉบับ แล้ว
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

- 1.1 ค่าร้อยละ
- 1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย
- 1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

- 2.1 หาค่าความสอดคล้อง
ระหว่างข้อความกับสิ่งที่ต้องการวัด
- 2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นโดยใช้

สัมประสิทธิ์แอลฟา α - Coefficient

3. สถิติทดสอบสมมติฐานการพยากรณ์
ปัจจัย โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple
Regression Analysis) เพื่อดูตัวแปรที่มีนัยสำคัญแล้ว
นำตัวแปรที่มีนัยสำคัญไปสร้างสมการพยากรณ์โดย
ใช้วิธี All Enter

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของกิจการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 362 กิจการ เป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ส่วนใหญ่ผลิตสินค้าประเภทอุตสาหกรรม จำนวน 235 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 64.92 และผลิตสินค้าประเภทอุปโภคบริโภค จำนวน 127 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 35.08 ส่วนใหญ่มีลักษณะธุรกิจเป็นบริษัทจำกัด จำนวน 204 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 56.35 รองลงมาคือห้างหุ้นส่วน จำนวน 87 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 24.03 และเจ้าของคนเดียว จำนวน 71 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 19.62 ส่วนใหญ่มีเงินทุนจดทะเบียนระหว่าง 5 - 100 ล้านบาท จำนวน 167 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 46.13 รองลงมาคือมากกว่า 100 ล้านบาท จำนวน 101 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 27.90 และน้อยกว่า 5 ล้านบาท จำนวน 94 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 25.97 ส่วนใหญ่มีจำนวนพนักงาน 50 คนขึ้นไป จำนวน 143 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 39.50 รองลงมาคือมีจำนวนพนักงานน้อยกว่า 112 คน คิดเป็นร้อยละ 30.94 และระหว่าง 26 - 50 คน จำนวน 107 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 29.56 ตามลำดับ

2. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกที่ตั้งโรงงานของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมการผลิตจังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านวัตถุประสงค์เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกที่ตั้งโรงงานอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) รองลงมาคือปัจจัยด้านแรงงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจอยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 4.38$)

2.1 ด้านวัตถุประสงค์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรกคือมีผู้ผลิตหรือผู้จัดจำหน่ายวัตถุดิบมากภายในพื้นที่ ($\bar{X} = 4.73$) รองลงมาคือในพื้นที่มีวัตถุดิบที่ราคาถูก ($\bar{X} = 4.70$) ผู้ผลิตหรือผู้จัดจำหน่ายวัตถุดิบในพื้นที่มีกำลังการผลิตที่มากพอกับความต้องการของโรงงาน ($\bar{X} = 4.64$) และในพื้นที่มีวัตถุดิบที่มีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.58$) ตามลำดับ

2.2 ด้านแรงงานพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรกคืออัตราค่าจ้างแรงงานหรืออัตราค่าแรงงานขั้นต่ำในพื้นที่ที่ต่ำ ($\bar{X} = 4.67$) รองลงมาคือแรงงานที่จัดหาได้เป็นแรงงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.65$) ในพื้นที่มีแรงงานฝีมือสามารถจัดหาได้เพียงพอกับความต้องการของโรงงาน ($\bar{X} = 4.55$) ในพื้นที่มีแรงงานที่ไม่มีฝีมือสามารถจัดหาได้เพียงพอกับความต้องการของโรงงาน ($\bar{X} = 4.52$) ตามลำดับ

2.3 ด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรกคือในพื้นที่ปลอดภัยจากการเกิดภัยธรรมชาติ ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมาคือในพื้นที่มีกฎหมายระเบียบข้อบังคับที่ส่งผลต่อโรงงานที่เอื้ออำนวยต่อการจัดตั้งสถานประกอบการหรือโรงงาน ($\bar{X} = 4.54$) และในพื้นที่มีความพร้อมทางด้านระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา ($\bar{X} = 4.50$) ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมาก

3. ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกที่ตั้งโรงงานของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมการผลิตจังหวัดปทุมธานีตัวพยากรณ์ทั้ง 3 ตัว โดยรวมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านวัตถุดิบ ด้านแรงงาน และด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ พบว่า มี 1 ตัวแปรคือ ด้านวัตถุดิบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าวัตถุดิบส่งผลต่อการเลือกที่ตั้งโรงงานของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมการผลิตจังหวัดปทุมธานี ส่วนด้านวัตถุดิบและด้านสภาพแวดล้อมไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกที่ตั้งโรงงานของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมการผลิตจังหวัดปทุมธานีสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกิจการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 362 กิจการ เป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ส่วนใหญ่ผลิตสินค้าประเภทอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 64.92 และผลิตสินค้าประเภทอุปโภคบริโภค คิดเป็นร้อยละ 35.08 ส่วนใหญ่มีลักษณะธุรกิจเป็นบริษัทจำกัด คิดเป็นร้อยละ 56.35 รองลงมาคือห้างหุ้นส่วน คิดเป็นร้อยละ 24.03 และเจ้าของคนเดียว คิดเป็นร้อยละ 19.62 ส่วนใหญ่มีเงินทุนจดทะเบียนระหว่าง 5 - 100 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 46.13 รองลงมาคือมากกว่า 100 ล้านบาท

คิดเป็นร้อยละ 27.90 และน้อยกว่า 5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25.97 ส่วนใหญ่มีจำนวนพนักงาน 50 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 39.50 รองลงมาคือมีจำนวนพนักงานระหว่าง 26 - 50 คน คิดเป็นร้อยละ 29.56

2. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกที่ตั้งโรงงานของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมการผลิตจังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านวัตถุดิบเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกที่ตั้งโรงงานอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยด้านแรงงานอยู่ในระดับมาก และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจอยู่ในระดับมากเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับการที่มีผู้ผลิตหรือผู้จัดจำหน่ายวัตถุดิบมาภายในพื้นที่ มีวัตถุดิบที่ราคาถูก มากพอกับความต้องการตลอดจนมีคุณภาพ สามารถขนส่งได้สะดวกทำให้ประหยัดต้นทุนค่าขนส่งได้มาก มีแรงงานที่เพียงพอต่อความต้องการ มีอัตราค่าจ้างแรงงานหรืออัตราค่าแรงงานขั้นต่ำในพื้นที่ที่ต่ำ สามารถจัดหาแรงงานที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ เพียงพอต่อความต้องการของโรงงานทั้งแรงงานที่มีฝีมือและไม่มีฝีมือ ตลอดจนพื้นที่ปลอดภัยจากการเกิดภัยธรรมชาติ มีกฎหมายระเบียบข้อบังคับที่ส่งผลต่อโรงงานที่เอื้ออำนวยต่อการจัดตั้งสถานประกอบการหรือโรงงาน และในพื้นที่มีความพร้อมทางด้านระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา และมีความปลอดภัยซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องศิริรัตน์ แจ้รัมย์สกุล (2552) ได้ศึกษา

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกที่ตั้งโรงงานในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมของผู้ประกอบการกรณีศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดปราจีนบุรี การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาในโรงงานอุตสาหกรรมในเขตอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดปราจีนบุรี โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือโรงงานอุตสาหกรรมในเขตประกอบการอุตสาหกรรมอุตสาหกรรม ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการ 93 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.097% ของกลุ่มประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถาม พบว่า ปัจจัยที่มีผลทำให้ตัดสินใจเลือกที่ตั้งโรงงานในเขตพื้นที่ปัจจุบันของผู้ประกอบการในเขตอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดปราจีนบุรี เรียงจากปัจจัยมากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุดคือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมอยู่ในลำดับที่ 1 ปัจจัยนโยบายของภาครัฐและท้องถิ่นอยู่ในลำดับที่ 2 ด้านพลังงานอยู่ในลำดับที่ 3 ด้านแรงงานอยู่ในลำดับที่ 4 ด้านตลาดอยู่ในลำดับที่ 5 ด้านการขนส่ง อยู่ในลำดับที่ 6 ด้านวัตถุดิบอยู่ในลำดับที่ 7 ปัจจัยที่มีผลทำให้ตัดสินใจเลือกที่ตั้งโรงงานใหม่ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องขยายโรงงานหรือจัดสร้างโรงงานอีกแห่งหนึ่ง ของผู้ประกอบการในเขตอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกที่ตั้งโรงงานในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมของผู้ประกอบการจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดปราจีนบุรีในเขตที่ตั้งโรงงานประเภทของการผลิต รูปแบบความเป็นเจ้าของ และขนาดของกิจการที่แตกต่างกันนั้นจะมีปัจจัยในการ

เลือกที่ตั้งจะแตกต่างกัน แต่ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกที่ตั้งโรงงานใหม่ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องขยายโรงงานหรือจัดสร้างโรงงานอีกแห่งหนึ่งไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของเชดศักดิ์ การภักดี (2547) ปัจจัยในการเลือกที่ตั้งของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางในจังหวัดปทุมธานี การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเภทและการกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางและปัจจัยในการเลือกที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง รวมทั้งการศึกษาสภาพปัญหาในการเลือกที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางในจังหวัดปทุมธานี แยกอธิบายปัจจัยตามความเห็นของผู้ประกอบการตามประเภทอุตสาหกรรม ตามแหล่งที่ตั้งและตามช่วงอายุโรงงาน โดยอาศัยข้อมูลทุติยภูมิและปฐมภูมิเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกที่ตั้งโรงงาน สภาพปัญหาหรืออุปสรรคในการเลือกที่ตั้งของโรงงานด้วยการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม สอดคล้องกับผลการวิจัยพบว่า โรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ศึกษามี 8 ประเภท ปัจจัยที่ผู้ประกอบการให้ความสำคัญในการเลือกที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางมากที่สุด 5 ลำดับแรก คือ 1) ปัจจัยด้านคมนาคมขนส่ง สะดวก รวดเร็ว 2) ปัจจัยด้านความพร้อมของระบบสาธารณูปโภค 3) ปัจจัยด้านราคาที่ดิน 4) ปัจจัยด้านแรงงาน และ 5) ปัจจัยด้านการเป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรม และเมื่อพิจารณาปัจจัยที่ให้ความสำคัญกับการเลือกที่ตั้งจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม พบว่า อุตสาหกรรม

เกษตรให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านวัตถุดิบเป็นลำดับแรก ส่วนอุตสาหกรรมอาหารและ เครื่องดื่ม อุตสาหกรรมไม้และแปรรูปไม้ อุตสาหกรรมสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่ม อุตสาหกรรมเคมีและ พลาสติก อุตสาหกรรมโลหะและอโลหะ อุตสาหกรรมบริการ และอุตสาหกรรมอื่นๆ ให้ความสำคัญกับ ปัจจัยด้านการคมนาคมเป็นอันดับแรก สอดคล้องกับการพิจารณาความสำคัญของปัจจัยการเลือกที่ตั้ง ตามพื้นที่ พบว่า ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านการคมนาคมเป็นส่วนใหญ่ มีเพียงโรงงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ อำเภอลาดหลุมแก้วที่ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านวัตถุดิบเป็นลำดับแรก และการพิจารณาปัจจัยที่ให้ความสำคัญกับการเลือกที่ตั้งโรงงานตามช่วงอายุของโรงงาน พบว่า โรงงานในแต่ละช่วงอายุนั้นล้วนให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านการคมนาคมเป็นปัจจัยลำดับแรก และมีปัจจัยด้านการเป็นเขตประกอบการ ปัจจัยด้านราคาที่ดินเป็นปัญหาที่พบมากที่สุด รองลงมาคือ ระบบสาธารณูปโภคและระบบคมนาคมและ บทบาทที่ผู้ประกอบการอยากให้ภาครัฐช่วยเหลือ คือ ด้านภาษี การควบคุมราคาวัตถุดิบ และปรับปรุงด้าน ระบบสาธารณูปโภค ตามลำดับ ดังนั้นในการพัฒนาพื้นที่เพื่อประกอบกิจการอุตสาหกรรมขนาดกลาง ภาครัฐจึงควรให้การสนับสนุนและส่งเสริม อีกทั้งการปรับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้ประกอบการโดยคำนึงถึงผลประโยชน์และผลกระทบต่อพื้นที่ร่วมกัน

3. ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกที่ตั้งโรงงานของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมการผลิตจังหวัดปทุมธานีตัวพยากรณ์ทั้ง 3 ตัว โดยรวมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านวัตถุดิบ ด้านแรงงาน และด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ พบว่า มี 1 ตัวแปรคือ ด้านแรงงานมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าด้านแรงงานส่งผลต่อการเลือกที่ตั้งโรงงานของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสอดคล้องกับพิษณุ ผงประเสริฐยิ่ง (2541) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตั้ง โรงงาน อุตสาหกรรม ในและนอกนิคมอุตสาหกรรม และเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้ง โรงงาน อุตสาหกรรม ในและนอกนิคมอุตสาหกรรม ข้อมูลที่นำมาใช้เป็นข้อมูลปฐมภูมิจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ พื้นที่ที่ศึกษาวิจัยคือจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตั้ง โรงงาน อุตสาหกรรมในและนอกนิคมอุตสาหกรรม ปัจจัยที่นำมาเปรียบเทียบมี 8 ปัจจัยได้แก่ ราคาที่ดิน ระบบสาธารณูปโภค แหล่งแรงงาน ระบบขนส่ง แหล่งวัตถุดิบ การอยู่ใกล้กรุงเทพฯ การอยู่ใกล้โรงงาน อุตสาหกรรม และสิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากภาครัฐ ผลของการศึกษาวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้ 1.ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้ง โรงงานอุตสาหกรรมในและนอกนิคมอุตสาหกรรม ที่ความแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ราคาที่ดิน แหล่งวัตถุดิบ

และแหล่งแรงงาน 2. ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมมากที่สุดคือ สิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากภาครัฐ ราคาที่ดิน และแรงงานมีฝีมือ ปัจจัยรองลงมาได้แก่ ระบบสาธารณูปโภคที่เกี่ยวข้องกับระบบน้ำ ระบบไฟฟ้า และสภาพถนนในนิคมอุตสาหกรรม การอยู่ใกล้กรุงเทพฯ และแหล่งแรงงาน 3. ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งโรงงานมากที่สุดคือ ระบบสาธารณูปโภค และการอยู่ใกล้กรุงเทพฯ ปัจจัยรองลงมาได้แก่ สิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากภาครัฐ และการอยู่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ประกอบการนอกนิคมอุตสาหกรรมคิดเป็นร้อยละ 47 ได้ให้ความสนใจที่จะตั้งโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมเนื่องจาก มีระบบสาธารณูปโภคที่ดี มีระบบการขนส่งที่ดี มีระบบบำบัดน้ำเสียส่วนกลาง และได้รับสิทธิประโยชน์มากขึ้น และร้อยละ 43 ไม่สนใจที่จะตั้งโรงงานใน นิคมอุตสาหกรรมเนื่องจาก ที่ดินมีราคาแพง อัตราค่าบำบัดน้ำเสียสูง อัตราค่าบำรุงระบบสาธารณูปโภค สูง อัตราน้ำประปาสูง และผู้ประกอบการมีที่ดินเป็นของตนเองอยู่แล้วจากผลการวิจัยนี้พบว่าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีปัจจัยหลายปัจจัยที่เหมาะสมแก่การตั้งโรงงานอุตสาหกรรม ทั้งในและนอกนิคมอุตสาหกรรม ถ้าภาครัฐจะมุ่งส่งเสริมการใช้ที่ดินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อการอุตสาหกรรม ภาครัฐควรคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับพื้นที่ปลูกข้าว แหล่งน้ำ

และโบราณสถานที่สำคัญของประเทศ ดังนั้นภาครัฐและภาคเอกชนจะต้องร่วมกันวางแผนใน การพัฒนาอุตสาหกรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาเกษตรกรรม และมีการอนุรักษ์ไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมและ แหล่งโบราณสถาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ผู้ประกอบการเดิมและผู้ประกอบการรายใหม่ควรนำข้อมูลจากผลการวิจัยไปใช้ในการประกอบการกำหนดกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจในการแก้ปัญหาและปรับปรุงพัฒนาการพิจารณาประเมินเลือกที่ตั้งโรงงานที่เหมาะสมต่อไป

2. ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและปรับปรุงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม มีการกำหนดกฎหมายและสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีความปลอดภัย ระบบสาธารณูปโภคที่มีมาตรฐาน และการมีอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจมีความมั่นใจในการดำเนินงาน และเลือกเข้ามาประกอบธุรกิจมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างโรงงานที่มีลักษณะการผลิตหรือมีลักษณะงานที่คล้ายคลึงกัน มีจำนวนคนงานใกล้เคียงกันในนิคมอุตสาหกรรมอื่น

2. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกที่ตั้งโรงงานของผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดอื่น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยดีด้วย
ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพที่
สนับสนุนผลงานวิจัยและให้ทุนสนับสนุนการทำ
ผลงานวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณสำนักงาน
ประกอบการทุกกิจการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความ
อนุเคราะห์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยทำให้
งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณ
บิดา มารดา และครอบครัวของผู้วิจัย ที่ให้การ
ส่งเสริมสนับสนุนและเป็นกำลังใจอย่างดียิ่งตลอดมา
จนทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจทำงานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี
ผู้วิจัยขอขอบ พระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- เชิดศักดิ์ การภักดี. (2547). **ปัจจัยในการเลือกที่ตั้งของ
ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมขนาด
กลางในจังหวัดปทุมธานี**. วิทยานิพนธ์
พิชิต สุขเจริญพงษ์.(2545). **การจัดการวิศวกรรมการ
ผลิต .กรุงเทพฯ : ซีเอ็ด ยูเคชั่น.**
- พิชญ พงษ์ประเสริฐยิ่ง. (2541). **วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผล
ต่อการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในและนอก
นิคมอุตสาหกรรม ในจังหวัดพระนคร
ศรีอยุธยา**. วิทยานิพนธ์ บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ศิริรัตน์ แจ่มรักษ์สกุล. (2552). **ปัจจัยสาเหตุที่ทำให้
ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมตั้งโรงงานใน
เขตพื้นที่อุตสาหกรรมในเขตจังหวัด
ฉะเชิงเทราและ จังหวัดปราจีนบุรี**. รายงาน
การวิจัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

Hartshorn, L. (1980). **Interpreting the City:
an Urban Geography**. New York:
Wiley.